



T.B.M.M.  
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ  
Grup Başkanlığı  
Sayı: 23064  
Tarih: 15.12.2022



- 75870

Ömer Faruk Gergerlioğlu  
Kocaeli Milletvekili

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

**Ömer Faruk GERGERLİOĞLU**

**Kocaeli Milletvekili**

Basında yer alan bilgide: "Çin'de Sincan'ın Urumçi kentinde çıkan yangında 10 kişi öldü. Çin'de Sincan'ın Urumçi kentinde karantinadaki apartmanda çıkan yangında 10 kişi öldü. Dışişleri Bakanlığı, ölümlere ilişkin Çin makamlarından izahat istedi. Çin devlet medyasındaki haberlere göre, dün, merkez ilçe Tianşan'da bir apartman kompleksinde saat 18.00'de yangın çıktı. Apartmanın 15. katında başlayan yangın 17'inci, dumanlar ise 21'inci kata kadar ulaştı. Dumandan etkilenen 10 kişi hayatını kaybetti. Dışişleri Bakanlığı'nın konuya ilişkin yaptığı yazılı açıklamada, Çin'in Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nin merkezi Urumçi'de çıkan yangında hayatlarını kaybedenler ve yaralananlar olduğunun derin üzüntüyle öğrenildiğini bildirdi. Açıklamada, bu elim hadise nedeniyle Türkiye'nin taziyeleri iletilirken yaralılara acil şifalar dendi. Açıklamada ayrıca "Yangının çıkış nedenine ilişkin kamuoyunun aydınlatılmasını bekliyoruz." ifadesi kullanıldı. Çin'in Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nin merkezi Urumçi'de karantina altında olduğu iddia edilen apartmanda çıkan yangında, 10 kişinin hayatını kaybettiği bildirilmişti. Yangının çıktığı apartmanda yaşayanların karantina nedeniyle evlerini terk edemediği, itfaiye ekiplerinin metal bariyer ve engellerle çevrili komplekse giremedikleri için yangına zamanında müdahale edemediğine ilişkin iddialar, protestolara dönüşen tepkilere yol

TBMM Halkla İlişkiler Binası  
2. Kat, 4 Nolu BankoOda: E206 Bakanlıklar/Ankara  
Tel.: +90 (312) 420 6386 - 87 Faks: +90 (312) 420 2482

açmıştı. İtfaiye ekipleri ancak 3 saatte yangını söndürebildi. Sosyal medyada, binanın Covid-19 salgını nedeniyle karantina altında olmasından ötürü apartman sakinlerinin içeride mahsur kaldığı paylaşımında bulunulurken, tedbirler nedeniyle itfaiyenin de bölgeye geç ulaşmasına tepki gösterildi. Yetkililer, bölgenin "düşük riskli" kontrol bölgesi olduğunu, dolayısıyla apartmanda yaşayanların dışarı çıkabileceğini ileri sürerken, salgın kontrolüne ilişkin veri tabanlarında ilçenin hala "yüksek riskli" olarak nitelendiği görüldü. Çok sayıda yerleşimde "karantina" tedbirleri uygulanıyor. "Yüksek riskli" bölgelerde yaşayanlar karantinaya alındıklarında evlerini terk edemiyor. Sincan Uygur Bölgesi'nin başkenti Urumçi'de ağustos başından bu yana çok sayıda yerleşimde "kısmi karantina" tedbirleri uygulanıyor. Vakaların nüfusa oranla az olmasına ve büyük bölümünün hastalık belirtisi göstermemesine rağmen Çin, "sıfır vaka" olarak adlandırılan katı salgın kontrol tedbirlerini uygulamaya devam ediyor. Covid-19 vakalarını ortaya çıktığı yerde bastırmayı ve bulaşma zincirini kesmeyi hedefleyen strateji, karantina, seyahat kısıtlamaları, toplu testler, imalat, ticaret ve hizmetler sektöründeki işletmelerin faaliyetlerinin kısıtlanması veya kapalı devre sürdürülmesi gibi katı ve geniş ölçekli tedbirleri gerektiriyor. Halkın hareket serbestisini ve günlük yaşamlarını kısıtlayan karantina tedbirleri, temel ihtiyaçlara ve sağlık bakımına erişimde yaşanan sıkıntıların yanında yol açtığı insani felaketler nedeniyle tepki görüyor." ifadeleri yer almaktadır.

#### **Bu bağlamda;**

- 1- Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
- 2- Eğer bu iddialar doğruysa bakanlığınıza Çin Halk Cumhuriyeti tarafından konu ile ilgili bilgi verilmiş midir? Eğer bilgi verilmişse Çin Halk Cumhuriyeti'nin tarafınıza yaptığı açıklama kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 3- Çin Halk Cumhuriyeti'nde yaşayan Uygur Türkleri'nin yaşam, eğitim, sağlık ve adil yargılanma hakları ile ilgili çalışmalarınız var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- 4- Son 5 yılda Çin Halk Cumhuriyeti'nde kaç Uygur Türkü hayatını kaybetmiştir? Hayatını kaybeden kişilerin ölüm sebepleri nelerdir?